

میندی

مسنونه صفي الله فردوس
مهترلام، لغمان، افغانستان
د غږکولي ۱۴۰۴، ۰۴ ليودي

Ketabton.com

میندي

د بر په نوم پیل کوم چي پوره رحم کوونکي او پوره رحم
لروونکي دی؛ مهربانی د پینی پنخونکي څښتن بر لوريته ده.

ليکي پوهه:

سرليک: ميندي

ليکوال: ماستر اېنجینېر صفي الله ،، فردوس ،،

اپډیټور: ماستر اېنجینېر صفي الله ،، فردوس ،،

د پخښتی ډيزان: ماستر اېنجینېر صفي الله ،، فردوس ،،

څېرندوی: مومند څېرندویه ټولنه

چاپشمبر: ۵۰۰

چاپ نېټه: غږګولي ۱۴۰۴ ،، ۰۴ لېزدی

(می ۲۰۲۵ ،، ۰۵)

پښواليکاروندي ليکي کنه (ISBN):

۰۰۹۳۷۸۶۹۰۴۷۹۹

برپښناليک: safiullah_firdows@yahoo.com

د چاپ ربنت له ليکوال او څېرندوی سره خوندي دي،
بي اخچ بنوونې تري د گټني اجازه نه شته.

میندی

لرلیک

چوپیری

سرلیک

۱	پختنی
۲	لیکی پوهه:
۳	لرلیک
۶	اتی
۷	اسپه
۸	اوښه
۹	ایپو
۱۰	اوړدغاره
۱۱	اوړدلاسه
۱۲	بیزو
۱۳	بابونه
۱۴	کانتیوی
۱۵	گوریله
۱۶	پرانګه
۱۷	پنډه
۱۸	پساماره
۱۹	غته بلا
۲۰	سمخاره
۲۱	چنګزبه

میندی

۲۲	کربوره
۲۳	یوه بنکره
۲۴	شکونیه
۲۵	پیشکه
۲۶	کبخورونکه
۲۷	کوسه
۲۸	زمرکه
۲۹	لپوہ
۳۰	پیشوپر انگه
۳۱	سپی
۳۲	لپو هپنته
۳۳	گپدره
۳۴	راکونیه
۳۵	نولی
۳۶	ونپنولی
۳۷	کواله
۳۸	ویرمهبوروہ
۳۹	اوینگدہ
۴۰	کخورہ
۴۱	کیسکہ
۴۲	کورہ خرہ
۴۳	کاسھہ گربہ

میندی

٤٤	پرو
٤٥	سرکوزه
٤٦	سر و بیتہ
٤٧	د او بیو ز مرکه
٤٨	سی مرغه
٤٩	گوسنہ
٥٠	او زه
٥١	غوا
٥٢	بر میاله
٥٣	خ بن تلپک به
٥٤	ت پر ه کبہ
٥٥	در غ لکبہ
٥٦	مور
٥٨	د پ خ بن تی خ ت

میندی

اتى

اتى مور له خپل کوشني اتي (حاتي، فيلكوتي) سره دمه
کوي.

میندی

اسپه

اسپه مور له خپل کوشني ببيانکي سره منده وهي.

میندی

اوپنه

اوپنه مور له خپل کوشني جونگى سره مزل و هي.

میندی

ایپو

ایپو مور له خپل کوشنی ایپوگی سره پیتاوی کوي

میندی

اوېردىغارە

اوېردىغارە (زرافە یا بىرگە) مور لە خپل كوشنى اوېردىغاري او اوېردىغاري (بىرگى یا بىرگىكوتىي او بىرگى) سره كدم و هي.

میندی

اوړ دلاسه

اوړ دلاسه مور خپلی کوشنۍ اوړ دلاسې ته پې ور کوي.

میندی

بیزو

بیزو (لگمانی بنادی) مور خپله کوشنی بیزوگی (بنادوکی)
په غیرو کې وړي.

میندی

بابونه

بابونی میندی خپل کوشنی بابون په غیر کی خوندی کوي

میندی

کانتیوی

کانتیوی (نوریستانی، چیمپانزی) مور خپلی کوشنی
کانتیوی په غپو کي کرار وي.

میندی

گوریلہ

گوریلہ (افریکایی بنادی) مور خپله کوشنی گوریلی په غیرو کی ویده وي۔

میندی

پر انگه

پر انگه مور له خپل کوشني پرانگورو او پرانگوري سره
په څارني او به څښي.

میندی

پنده

پنده مور له خپل کوشني پنده سره کرکي ژوي. يوه
چينائي ژوي (۱. حيوان) دى ٿي د ژوي (۲. انسان) په
بنه گنی هم ژوي (۳. او به تري په غابنو او باسي).

میندی

بناماره

بناماره مور له خپل کوشني بنامارگوتي سره ارغري.

میندی

غَبَّهَ بِلَا

غَبَّهَ بِلَا (بَدَهَ بِلَا، سَتَرَهَ بِلَا) مُورَّ لَهُ خَپْلَ كُوشَنِي غَبَّهَ
بِلَاكِي سَرَهَ مَنَدَهَ وَهِيَ.

میندی

سمخاره

سمخاره مور له خپل کوشني سمخارو سره لامبي.

میندی

چنگز به

چنگز به (اگونه) مور له خپل کوشني چنگز بي سره خپري.

میندی

کربوره

کربوره مور له خپل کوشنی کربوری سره منده و هي.

میندی

یوه بنسکره

یوه بنسکره (کرگ) مور له خپلی کوشنی یوه بنسکري سره
منده وهي.

میندی

شکونه

شکونه مور له خپلو کوشنی یو شکونی یو سره ٿفلي.

میندی

پیشکه

پیشکه مور له خپل کوشني پیشنگوري سره ارغري.

میندی

کبخورونکه

کبخورونکه مور له خپل کبخورونکي سره څارني کوي.

میندی

کو سه

کو سه (بپوری) مور له خپل کوشنی یو کو سه (پوسه) وو
سره و پده کیزی.

میندی

زمرکه

زمرکه مور له خپلی کوشنی زمری سره دمه کوی.

میندى

لبوه

لبوه مور لە خپلۇ گوشنى يو لبوھى يو سرە مندە وھي.

میندی

پیشوپر انگه

پیشوپر انگه مور له خپل کوشني پیشوپر انگ سره دمه
کوي.

میندی

سپی

همداسی سپی مور له خپلی کوشنی کوکری سره دمه
کوی.

میندی

لبو هپینته

لبوهپینته مور له خپل کوشني لبوهپینتي سره کدم وهي.

میندی

گپدره

گپدره (لومرى) مور لە خپلو كوشنىيۇ گپدرىيۇ او
گپدرگوتيو سره ۋارنى كوي.

میندی

راکونه

همداسی راکونه مور له خپلو کوشنی یو راکونه سره
خارنی کوي.

میندی

نولی

نولی مور له خپلو کوشنی یو نولی یو سره څارنی کوي.

مېندى

ونېنولى

ونېنولى مور لە خپلو كوشنى يو ونېنولى يو سره تۈپونه
وھي.

میندی

کواله

کواله مور خپل کوشنی کوال په ونه خیرووی.

میندی

وې مەھبۇرە

وې مەھبۇرە (بادگیر، تورى) مور خېل كوشنى
وې مەھبۇرى (بادگير، تورى) لە ئان سره وىرى.

میندی

اوېنگىدە

اوېنگىدە مور لە خېلى كوشنى اوېنگىدە سره څارنى كوي.

میندی

کثوره

کثوره (کانگرو) مور له خپلی کوشنی کثوری سره
خارنی کوي.

میندی

کیسکه

کیسکه (خره) مور له خپلی کوشنی کیسکی (کوتی،
کوتی) سره مزل و هي.

میندی

گوره خره

گوره خره (برگه خره) مور له خپلی کوشنی برگکوتی سره خری.

میندی

کاسه‌گربه

کاسه‌گربه مور له خپلی کوشنی کاسه‌گربی سره پل
و هي .

میندی

پُرْه

پوره مور له خپلو کوشنى پورگى او پىزگى سره گرخى.

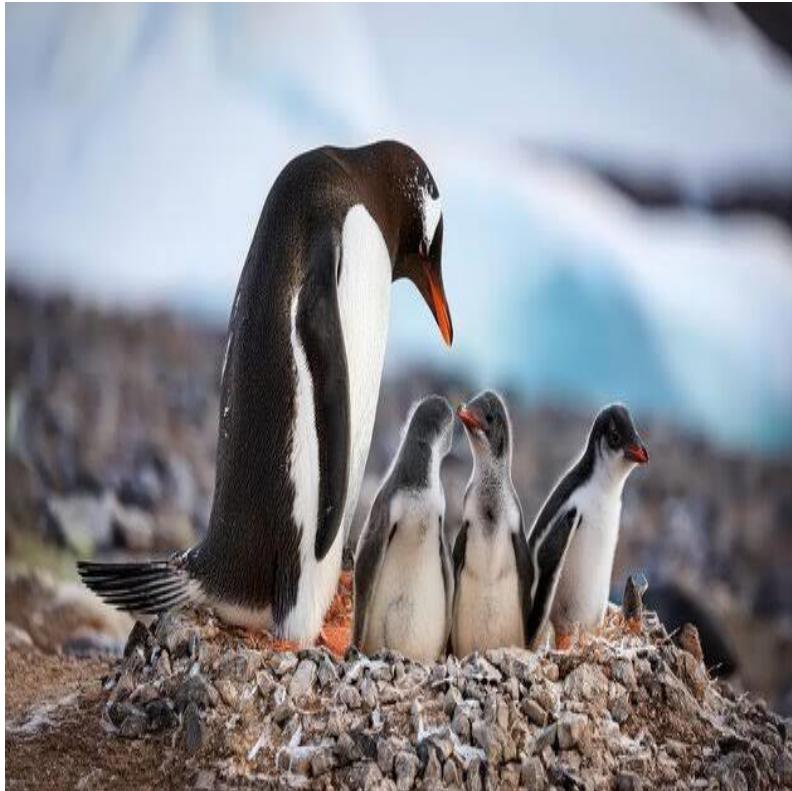
میندی

سرکوزه

سرکوزه (خنچره) مور له خپلو کوشنى يو سرکوزو ته پى
ور كوي.

میندی

سرو بیبیتھ

سرو بیبیتھ (پینگوین) مور له خپلو کوشنی یو سرو بیبیتھ
سره بولنه کوي.

میندی

د اوپو زمرکه

د اوپو زمرکه مور له خپل کوشنی د اوپو زمرى سره
گرخي.

میندی

سیمرغه

سیمرغه مور له خپلو کوشنى يو سیمرغو سره دمه کوي.

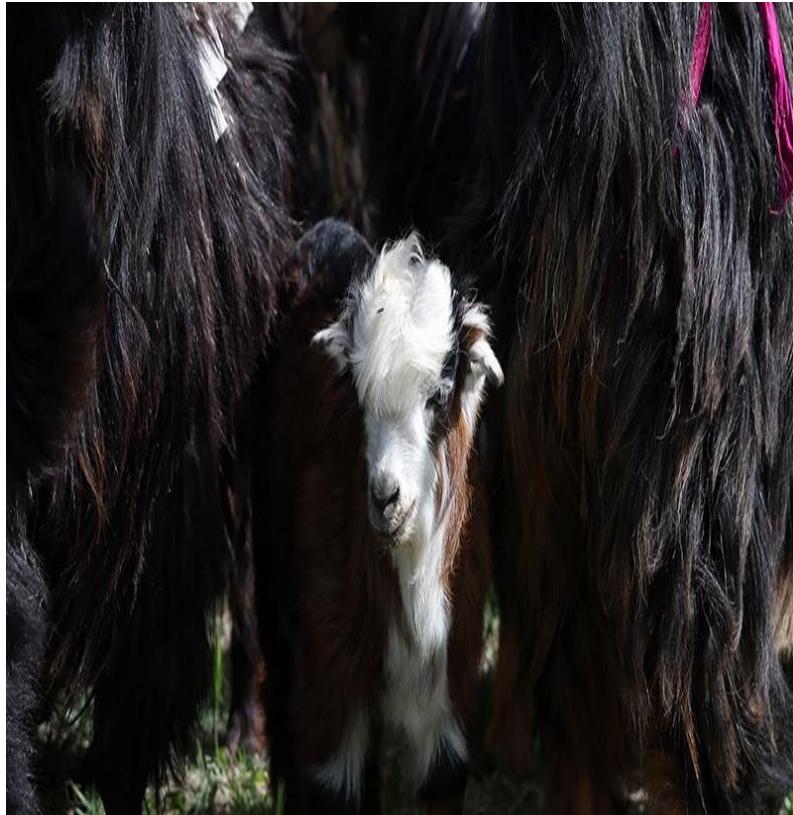
میندی

گو سنہ

گو سنہ مور له خپلی کوشنی گو سنہ سره خوب کوي.

میندی

اوزه

اوزه مور له خپلی کوشنى اوزگوري سره ٿري.

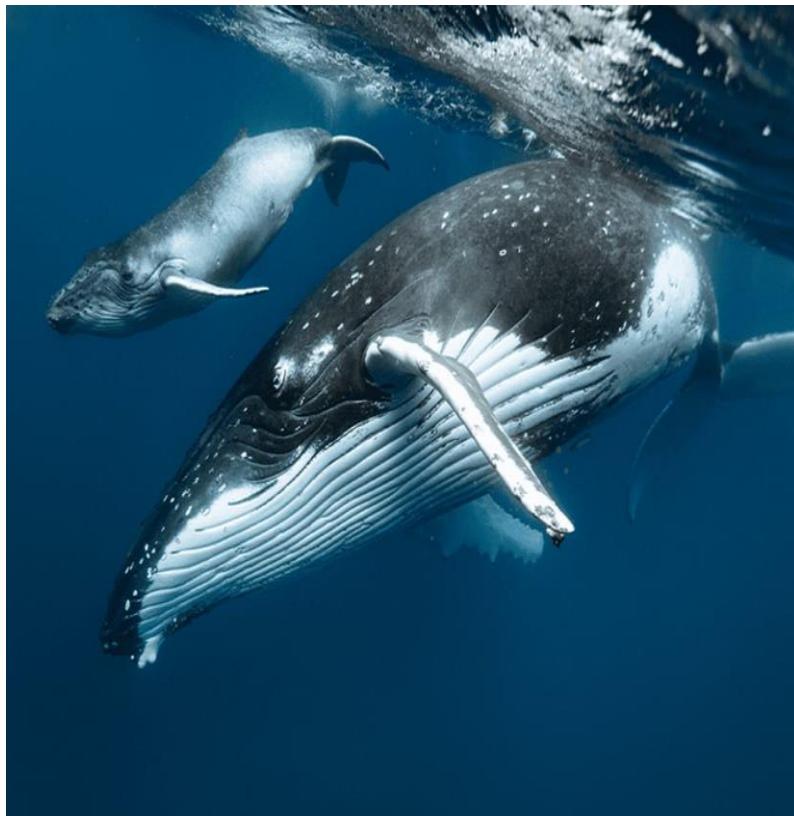
میندی

غوا

غوا مور له خپل کوشني غوچکي (غوايي، شخوندر)
سره ٿري.

میندی

برمیاله

برمیاله (نهنگه) مور له خپل کوشنی برمیالی (نهنگی)
سره لامبی.

میندی

غښتليکبه

په ورته بنه (هداسې) غښتليکبه (بولپينکبه) مور له
خپل کوشني غښتليکبي (بولپينکبي) سره لامبي

میندی

تپر هکبہ

تپر هکبہ مور لہ خپل کوشنی تپر هکبی سرہ لامبی۔

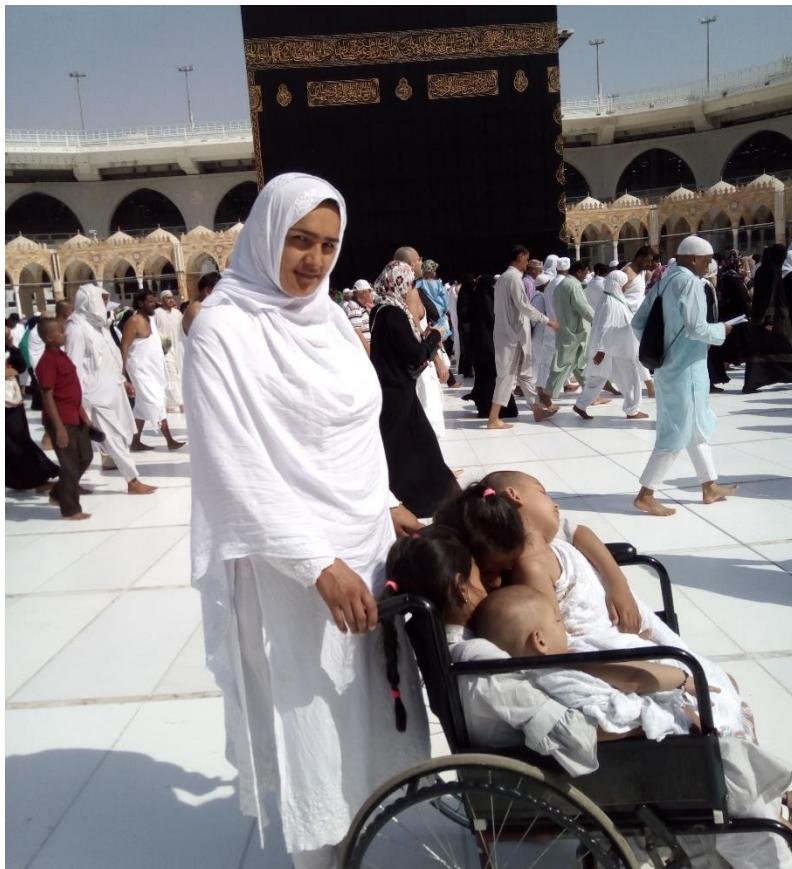
میندی

در غلکبه

همداسی در غلکبه (تگهکبه، دارونکپکبه، شارک) مور له
خپلو کوشنی یو در غلکبی یو سره لامبی.

میندی

مور

دغه مور هم همداسي له خپل کوشني يو خخه پالنه کوي.

میندي

میندي کوشنيان روزي، میندي کوشنيان راوري، میندي غښتلي او غښتلي، پیاوري او پیاوري، بدایان او د خپلوا ګرو پندهونکي په غېر کي لویه وي؛

میندي سپي او سپي نه راوري څي د مور پرتورو کش کري؛ څېري يې کري؛ و يې باسي او يا خپله مور بربنده کري.

په بل يې و پلوري او يا د پردو د پتو او غلو کانو جوکه يې کري.

که کوم تن ژوی لیونی سپي هم شي داسي کاني باید و نه کري، ځکه خاوره مور ده.

وه!!؟؛ ننۍ یو!

وه!!؟؛ ننېو!

وا!!؟؛ کوشنيه!

ای!!؟؛ الکه!

وه!!؟؛ الکانو!

دا درته زما ورم (نصیحت) دی، پندي دی او يا د شکو پند دی!؛ په اوړو دې بار دی!؛ کنه ملا به دې ماته کري.

یوه مور له خپل کوشني سره څه ډول مرسته کوي؟

میندي کوشنيان روزي، ميندي کوشنيان راوري، ميندي
خبنتلی او خبنتلی، پياوري او پياوري، بدايان او د خپلو
وگرو پندهونکي په غيو کي لويء وي؛

میندي سپي او سپي نه راوري خي د مور پرتوبو کش
کري؛ خبری يې کري؛ و يې باسي او يا خپله مور بربنده
کري.

په بل يې و پلوري او يا د پردو د پتو او غلو کاتو جوکه يې
کري.

که کوم تن ژوي ليونى سپي هم شي داسي کاني باید و نه
کري، حکه خاوره مور ده.

وه!!؟؛ ننييو!

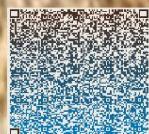
وه!!؟؛ ننييو!

وا!!؟؛ کوشنيه!

اى!!؟؛ الکه!

وه!!؟؛ الکاتو!

دا درته زما ورم (نصيحت) دى، پندى دى او يا د شکو پند
دى!؛ په اوپورو دي بار دى!؛ کنه ملا به دي ماته کري.
يوه مور له خپل کوشني سره څه دول مرسته کوي؟

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library